

Svečano obilježena 25. godišnjica Tekstilno-tehnološkog fakulteta i 55. godišnjica tekstilnog studija

Dr. sc. **Lea Botteri**, dipl. ing.

Petra Krpan, mag. ing. des. text.

Daniel Domović, mag. ing. comp.

Sveučilište u Zagrebu Tekstilno-tehnološki fakultet

e-mail: lea.botteri@ttf.hr; petra.krpan@ttf.hr

Prikaz

Sveučilište u Zagrebu Tekstilno-tehnološki fakultet 26. siječnja 2016. godine obilježio je svoju 25. godišnjicu i 55. godišnjicu tekstilnog studija na Zagrebačkom Sveučilištu. Sjednici su prisustvovali rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. **Damir Boras**, prorektorica za studente, studije i upravljanje kvalitetom prof. **Ivana Čuković-Bagić**, prorektorica za prostorni razvoj i sustav kontrole kvalitete prof. **Mirjana Hruškar**, prorektor za inovacije, transfer tehnologije i komunikacije prof. **Miljenko Šimpriaga**, prorektor za znanost, međunarodnu suradnju i međunarodnu suradnju prof. **Miloš Judaš**, prorektor za umjetničko područje i međunarodni položaj Sveučilišta red. prof. art. **Mladen Janjanin**, prorektor za poslovanje prof. **Tonći Lazibat**, gradonačelnik grada Zagreba gospodin **Milan Bandić**, dekan nekoliko drugih sastavnica Sveučilišta, profesori i zaposlenici Tekstilno-tehnološkog fakulteta te velik broj gospodarstvenika.

a)

b)

c)

Sl.1 Pozdravni govorci a) rektora Sveučilišta u Zagrebu prof. Damir Borasa, b) gradonačelnika grada Zagreba Milana Bandića i c) dekanice Tekstilno-tehnološkog fakulteta prof. Sandre Bischof

Ova svečanost bila je ujedno prilika za susret s predstvincima tekstilnih tvrtki te svih onih zaslужnih za ovu obljetnicu tekstilnog studija, sl.1. Rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. Damir Boras naglasio je da je izuzetno važna sastavnica rada Tekstilno-tehnološkog fakulteta povezivanje znanosti, umjetnosti i primjena tehnologije. Pri tome je nadodao kako mu je iznimno draga da je u Zagrebu rad Sveučilišta utemeljen u društvu, te kroz suradnju s gradom Zagrebom ostvaruje odličnu poveznicu s gospodarstvom.

Pozdravivši sve okupljene, rektora Sveučilišta u Zagrebu prof. Damira Borasa, dekanicu Tekstilno-tehnološkog fakulteta prof. Sandru Bischof, te predstavnike Sveučilišne i akademiske zajednice, zagrebački je gradonačelnik gospodin Milan Bandić u ime grada Zagreba i svoje osobno svim profesorima, djelatnicima i studentima čestitao na značajnim obljetnicama rada i poticanju izvrsnosti. *Svojim*

doprinosom akademskoj, ali i gospodarskoj zajednici, dajete pravi primjer, istaknuo je gradonačelnik, željevši vodstvu Fakulteta još mnoge obljetnice i nastavak dalnjeg ulaganja u obrazovne i istraživačke programe, jer oni su naša budućnost.

Dekanica Tekstilno-tehnološkog fakulteta prof. **Sandra Bischof** zahvalila je gradonačelniku na stalnoj podršci, na razumijevanju i pomoći pri realizaciji projekata i planova Tekstilno-tehnološkog fakulteta. Istaknuvši uspjeh osam studenata Tekstilno-tehnološkog fakulteta, dobitnika stipendija Grada Zagreba, zaključila je kako u ovoj proslavi posebno značaju ulogu imaju studenti.

U svom izlaganju dekanica Sandra Bischof sažeto je prikazala postignuća zaposlenika i studenata Tekstilno-tehnološkog fakulteta u području znanosti, umjetnosti, nastave i suradnje u ak. god. 2014./2015., od kojih je izdvojila nagradu za životno djelo "Moć znanja" za 2014. godinu i zlatnu medalju HATZ-a dodijeljenu prof.

Sl.2 Slika sv. Pavla, zaštitnika Tekstilno-tehnološkog fakulteta, autorice Blaženke Salavarda u znak zahvalnosti dodijeljena je velečasnom Vinku Tomiću, župniku Župe sv. Pavla, Zagreb - Retkovec

emeritusu Ivi Soljačiću, niz nagrada i priznanja dodijeljenih za doprinos znanosti i struci, posebno istaknutom prof. Gojku Nikoliću, prof. Dubravku Rogaleu i prof. Snježani Firšt Rogale. Također je napomenula kako je LLP projekt TIED SHOE, hrvatske koordinatorice prof. emerite Ane Marije Grancarić uvršten u kategoriju „success story”.

Predsjednica Hrvatskog inženjerskog saveza (HIS) prof. Vjera Krstelj upoznala je sudionike proslave s učlanjenjem HIS-a u FEANI (Europsku federaciju nacionalnih inženjerskih

udruga). Napomenula da se u okviru učlanjenja pristupa projektu koji podrazumijeva priznavanje inženjerskih kvalifikacija između zemalja članica Europske unije, te je dala nekoliko smjernica Tekstilno-tehnološkom fakultetu kako bi što prije dobio FEANI akreditaciju te tako inženjerima tekstilne struke otvorio vrata europskog tržišta rada.

Dekanica je, također, dodijelila nagrade i priznanja najboljim studentima, studentima doktorskog studija, djelatnicima i gospodarstvenicima te zahvalnice umirovljenim djelatnicima u ak. god. 2014./15. Nagrade i priznanja dobili su:

- Studenti Ana Hin, Ivana Bonić, Tea Kaurin, Marko Petrić za postignut izvrstan uspjeh tijekom studiranja,
- Studentica Dijana Vojak za aktivno sudjelovanje u promociji Tekstilno-tehnološkog fakulteta,
- Doc. dr. sc. Ivana Salopek Čubrić za najbolji e-kolegij,
- Izv. prof. dr. sc. Vesna Marija Potocić Matković, za projekt „Razvoj standarda kvalifikacija i preddiplomskih studijskih programa na Tekstilno-tehnološkom fakultetu“,
- Marija Zorić, mag. phys. za objavu rada u časopisu s visokim faktorom odjeka u kategoriji asistenata,

• Dr. sc. Lea Botteri, za objavu rada u časopisu s visokim faktorom odjeka u kategoriji poslijedoktoranada,

• Doc. dr. sc. Sandra Flinčec Grgac za objavu rada u časopisu s visokim faktorom odjeka u kategoriji docenata, izvanrednih i redovitih profesora,

• Akademik Josip Pečarić za izrazitu znanstvenu produktivnost,

• REGENERACIJA d. o. o., priznanje za suradnju s Tekstilno-tehnološkim fakultetom,

• JACQUARD d. o. o., priznanje za suradnju s Tekstilno-tehnološkim fakultetom,

• Kostel promet d.o.o., priznanje za suradnju na projektu u okviru programa „Poduzetnički impuls“,

• Hrvatski klaster konkurentnosti automobilske industrije, priznanje za međusektorsku suradnju s Tekstilno-tehnološkim fakultetom, članom Hrvatskog klastera konkurenčnosti industrije tekstila, kože i obuće,

• Rehabilitacijski centar Orlovac, priznanje djelatnicima i štićenicima Centra za suradnju s Tekstilno-tehnološkim fakultetom, Zahvale Dekanice dobili su:

- Velečasni Vinko Tomić, župnik Župe sv. Pavla, Zagreb – Retkovec, sl.2

te umirovljenici:

- Prof. dr. sc. Darko Grundler,
- Miroslav Horvatić, prof.

Na modnoj reviji prikazani su modeli koje su izradili studenti Zavoda za dizajn tekstila i odjeće Tekstilno-tehnološkog fakulteta, sl.3. Predstavljeni su modeli: Vanje Veselić, Marije Kulušić, Klisab-a, Marka Petrića, Ines Košmerl, Julije Francisković, Ive Kuzmić i Vedrane Mastela. Koordinatori revije su doc. mr. um. Jasminke Končić i Sandre Škaro, dipl. ing.

Po završetku modne revije Kvartet saksofona Muzičke akademije u Zagrebu u sastavu Monika Jukić, Dominik Grgić, Lovro Livajić, Luka Prelas, (sl.4) svojom izvedbom oplemenili su svečano obilježavanje Dana Tekstilno-tehnološkog fakulteta.

Sl.3 Modeli studenata Tekstilno-tehnološkog fakulteta prikazani na modnoj reviji

Sl.4 Glazbena točka proslave Tekstilno-tehnološkog fakulteta - Kvartet saksofona Muzičke akademije u Zagrebu

Samostalna izložba tepiha Regeneracije - R'n'D kolekcija 2016

„R'n'D kolekcija 2016“

U zagrebačkoj Laubi „Kući za ljude i umjetnost“ (Prilaz Baruna Filipovića 23a) od 31. ožujka do 2. travnja 2016. **Regeneracija** je održala samostalnu izložbu tepiha i time predstavila svoju „**R'n'D kolekciju 2016**“. Od ideje, skice pa do konačnog proizvoda, dizajnere dijele procesi kreativnog izražavanja koji promišljaju i realizacijom stvaraju sliku sebe i tvrtke te usmjeravaju tržište prema inovativnim proizvodima i novim vizualnim rješenjima, sl.1.

Kolekcija je građena na temeljima važnih tradicionalnih vrijednosti, pretvarajući tematiku svakodnevnog života u ekspresivnost. Odmak od utemeljenih konvencija klasičnih oblika i motiva, prisutan je u svakom proizvodu, uvažava boje i strukture kao bitan detalj koji tepih unosi u životni ili poslovni prostor. Personalizacija i prenošenje emocija su cilj kojim se približava pojedincu te stvara simbioza između dizajna i umjet-

nosti u važnost poimanja tepiha i izvan isključivih funkcionalnih namjena. Tepih postaje slika i preuzima dominantnost prostora, stvara poželjnost korištenja, a udobnost materijala nudi neodoljivu mekoću. Iskonska kvaliteta vunenog medija u novom suvremenom obliku izražavanja dio je novog pokreta koji oživljava tepih, daje mu „bezvremenost“ i dugotrajnost. Unutar kolekcije dominiraju izražajnost, modificirani svakodnevni motivi i svojstvo potrebitosti proizvoda kao integriranog dijela svakog interijera.

Kolekcija je spoj dvaju dizajnerskih identiteta, **Karmen Telišman** i **Marije Gradečak** koje smjono osmišljavaju i oživljavaju komercijalnost u doživljaj jedinstvenosti.

Unutar kolekcije predstavljen je i inovativni proizvod „**Lap**“ koji je, posebno i sa svrhom dodavanja novih vrijednosti dizajnu tepiha, dizajnirala Marija Gradečak, sl.2.

Osim izlaganja tepiha, Regeneracija je osmisnila i popratne sadržaje, pre-

davanje „**Proizvodnja i dizajn**“, tijekom kojeg su predstavljeni svi proizvodni procesi izrade tepiha, od ideje pa do konačnog proizvoda, te „**Laubicu**“ (likovnu radionicu za djecu), već tradicionalnu radionicu posvećenu najmlađima na kojoj su u vodstvu dizajnerice, mladi kreativci od recikliranog tekstila i vune izrađivali tepihe malih formata.

Lap

Multifunkcionalni tepih svoju specifičnost izražava kroz sofisticirani dizajn, koji izlazi iz regularne namjene te modularnim dijelovima pruža mogućnost prilagodbe prostoru i jednostavnom održavanju. Spoj netipičnih materijala kao što su tekstil, vuna i vodootporni furnir, tepihu omogućuju višenamjensku upotrebu u funkciji udobnog dnevnog ležaja, odnosno prostora za odmor ili pak socijalizaciju. Ideja pretočena u proizvod, svoje je ishodište pronašla u ograničenosti pojedinih prostora, sl.2.

Sl.1 Samostalna izložba „R'n'D kolekcija 2016“ tvrtke Regeneracija

Sl.2 Lap - Multifunkcionalni tepih sofisticiranog dizajna - modularnim dijelovima pruža mogućnost prilagodbe prostoru i jednostavnom održavanju

KOTKA

Foto: Dražen Lapić

Sl.3 Laubica – radionica namijenjena djeci koji su kolažima materijala raznih oblika i boja izrazili svoju maštu oblikujući poseban i živopisan svijet

“Oduzimanje“ namještaja iz klasičnog dnevnog boravka ili mladenačke sobe, nudi tri zamjenske funkcije u jednoj: ležaj, klupski stolić i tepih. Inovativnost u spajanju materijala i poigravanje kontekstom upotrebljivosti, stvorili su jedinstven rezultat i dimenziju poimanja opremanja podova dekorativnim elementom - tepihom. Dizajn je ishodište likovnog poigravanja osnovnog motiva - linija. Satkane su u mrežu u kojoj protočnost proizlazi iz vertikalnih i horizontalnih smjerova u idejnoj simbolici o centralnosti i postojanosti. Naizmjenično preklapanje linija stvara simbiozu i vizualnu mrežu kao osjećaj sigurnosti odnosno temeljnosti. Zaobljeni završeci njeguju poimanje kruga kao značenje potencijalnosti i zbivanja. Vanjske zaobljene forme izlaze iz temeljnog načela kruga i linija, spašajući tako dva motiva u dekorativnu formu neočekivanom funkcionalnošću i prenamjenom tepiha u udobnost ležaja s naslonjačem. Obuhvatiti tri moguće upotrebljive mogućnosti korištenja u netipičnom medijskom izražavanju, znači stvoriti inovativnu vrijednost i mediju kao što je tepih pridodati veću funkcionalnost. Materijali, koji svaki zasebno odvajaju upotrebu proizvoda, sjedinjuju se u jednostavnost dizajna i ostavljaju dojam sofisticiranosti. Naglašenost gradijacija sivih nijansi u vuni nadovezuje se na traper kao izazovan, moderan i suvremenim tekstil, dok dinamiku osim navedenog, stvaraju i vrlo jasni nasloni koji uz pomoć modularne integracije mogu služiti i za odla-

ganje ili pak sjedenje. Vodootporni furnir se uz navedene materijale uklapa kao vrlo dekorativan element te uz nekoliko aplikacija različitih dimenzija, vuni kao bazičnom materijalu unosi harmonijsku likovnu dopunu i služi kao mogućnost odlaganja predmeta.

Tepih u svom obliku također ima tri uporabne vrijednosti. Osnova je načinjena od vune u simbiozi tehnika velura i urezivanja kako bi se dodatno naglasila važnost linija, a materijalom prenio već vizualni osjećaj mekoće. Furnir - dekorativne aplikacije su integrirani dio postojećih motiva, a namjena mu je, uz jednostavno održavanje, i praktičnost korištenja. Prednost mu je vodootpornost što se manifestira i pri održavanju.

Modularni dijelovi dio su razigranosti proizvoda, koju čine modificirani oblici spužvi u funkciji naslonjača. Svojim zaobljenim formama stvaraju udobnost i sigurnost prostora. Prema potrebi, mogu se odvojiti od tepiha. Na svakoj od navlaka nalazi se patentni zatvarač kako bi se održavanje moglo obaviti jednostavnim pranjem tekstila u domu korisnika tepiha. Spužve se na podlogu pričvršćuju drukerima, prethodno integriranim u bazu tepiha i navlaka. Vizualno tako tepih može dominirati samostalno ili pak uz namijenjene naslonjače, koji proizvodu daju novost u mogućnostima korištenja.

Predavanje Proizvodnja i dizajn

Predavanje Proizvodnja i dizajn održala je 1. travnja dizajnerica Marija

Gradeček. Osnovna ideja predavanja bila je predstavljanje proizvodnje i dizajna specifičnog medija kao što je vuna. Regeneracija se proizvodnim programom tepiha i tapiserija bavi još od 1970-ih godina. Rezultat su mnoge suradnje s etabliranim umjetnicima i dizajnerima te opremljeni javni i privatni objekti. Osim komercijalnog programa, Regeneracija razvija i konceptualni dizajn te sudjeluje u umjetničkim projektima, čime pridonosi i važnom kulturnoškom razvoju geografskog područja spomenutim medijem.

U uvodnom dijelu predavanja predstavljena je Regeneracija i njen proizvodni program.

Prikazan je razvojni proces dizajna i pristupa (komercijalni, konceptualni projekti i sl.) te je prezentirano nastanjanje tepiha/tapiserija (od skice do finalnog proizvoda).

Laubica

U sklopu izložbe održana je i radionica namijenjena djeci i mladima, 2. travnja 2016., od 12 do 15 sati, sl.3. Na radionici se poigralo temom izložbe tepiha, za nastanak jedne sašvima posebne i bajkovite priče. Tepih od recikliranih materijala kao što su vuna i tekstil nastajali su pod prstima mlađih kreativaca. Kako ideja nikada ne izostaje, djeca su kolažima materijala raznih oblika i boja izrazili svoju maštu oblikujući poseban i živopisan svijet.

Neka od ispitivanja tekstila u Institutu Hohenstein

Prikaz

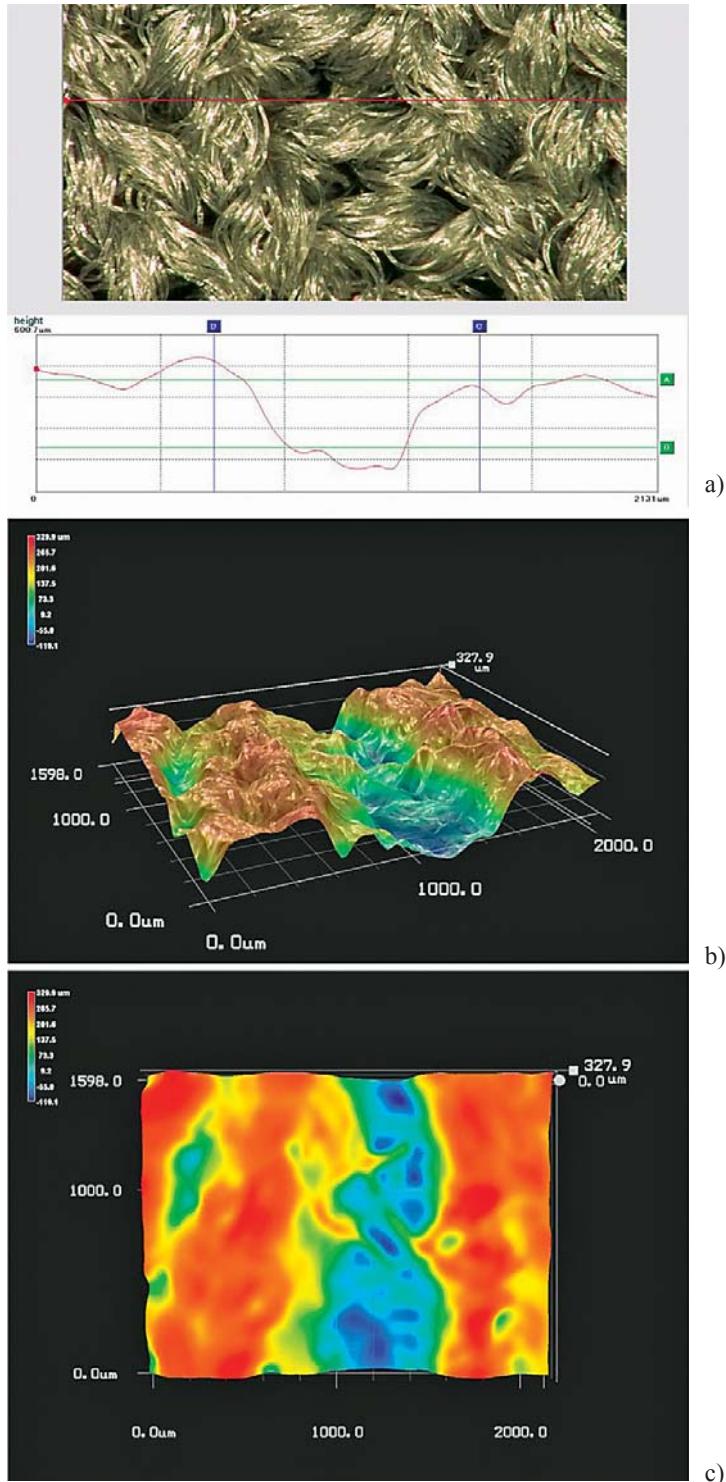
Analiza ugodnosti za kožu tekstilnih materijala

Istraživači u Institutu Hohenstein izradili su digitalnu metodu za trodimenzionalnu analizu površine tekstila koji dolazi u direktni kontakt s kožom. Koristeći novu mikroskopsku tehniku, znanstvenici sada mogu detaljno opisati mehanički kontakt između tekstilne površine i kože.

Digitalni analitički proces dovodi do razvoja tekstilnih materijala optimiranog trenja, koji naliježu uz kožu. Taj će proces uvelike pomoći industriji da se poboljšaju svojstva trenja tekstilnih materijala koji su u direktnom kontaktu s kožom.

Znanstvenici u Institutu Hohenstein, koji se bave biomedicinskom znanosti koriste najnoviji 3D digitalni mikroskop za izvođenje topografske analize. Ponajprije, to omogućuje detaljnu analizu tekstilne površine, od makro- do mikrostrukture, sl.1.

Sl.1 Digitalna slika površine tekstilnog materijala: a) digitalni 3D mikroskop omogućuje preciznu analizu makro- i mikrostrukture (profilometrija) tekstila, b) profil visine čitavog tekstilnog materijala, uključujući sve strukturne elemente (vlakna, predu). Metoda je razvijena kao dio CORNET-TETRA projekta Europskog istraživačkog konzorcija „Touché“ - Unapređivanje inovacije primjenom temeljnog razumijevanja procesa i ispitivanja opipa i doživljavanja tekstilnog materijala, c) digitalna konverzija postotka tekstila u dodiru s kožom, temeljeno na profilu visine

Nadalje, analizom se također može predvidjeti gdje i kako materijal dodiruje i nadražuje kožu, posebno ako tekstil pritišće okomito na površinu kože. Zbog toga se može točno predvidjeti koje tekstilne strukture (vlakna/pređe) će doticati kožu i koji će to dijelovi materijala biti, sl.2.

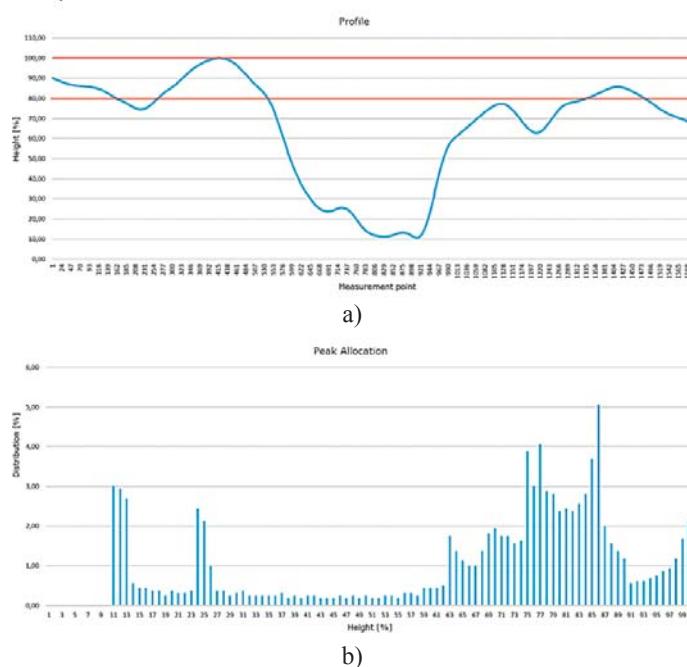
Analiza tekstilne površine može se korisno primjenjivati za sve vrste tekstila koji prianjaju uz kožu, koji vrše značajan i trajni pritisak na kožu tijekom normale upotrebe, npr. pri vježbanju ili kao zaštitna odjeća, kao ortoze, proteze ili kompresijske čarape. Istraživanja su pokazala da je sve veća potražnja za tekstilnim materijalima optimirane površine jer sve veći broj ljudi pati od preosjetljivosti kože u određenim uvjetima, npr. upala, rana, dekubitus i sl. Digitalna metoda može se također primjenjivati za bolje razumijevanje kapilarnih efekata u tekstilnim materijalima, npr. širenje mirisa pri znojenju.

„Antialergijske tekstilije protiv grinja“ mogu sprječiti simptome neurodermatitisa

Znanstvena istraživanja koja se provode u Hohensteinskim institutima dokazala su da kućanske tekstilije mogu pružiti učinkovitu zaštitu od prašnih grinja. Ubuduće će pacijenti koji pate od neurodermatitisa moći nabaviti proizvode koji sadrže taj podatak na etiketi. Otkriveno je da prašne grinje mogu izazvati neurodermatitis. Njemački znanstvenici u svojim su ispitivanjima otkrili da je 90 % pacijentata alergično na prašne grinje. To je nedavno potvrđilo i istraživanje u Engleskoj, koje je dokazalo kako alergeni prašnih grinja djeluju na imunološki sustav i izazivaju upalne reakcije na koži., sl.3. Djeca su najosjetljivija na neurodermatitis, koji je se pojavljuje kao crvenilo i ekcem na koži te svrbež.

Prema riječima profesora Dirka Höfera iz Instituta William Küster u Institutu Hohenstein, spomenute dvije studije prvi put su pokazale da isti

Proportional Skin Contact of Textile Structures

Sl.2 Sljedeći korak: a) analiza 3D podataka za kalkulaciju u kojoj mjeri kompresivni tekstili doticu kožu uslijed dinamičkog pritiska, b) u slučaju da tekstil ima kompresiju od 100 do 80 %, locirani strukturalni elementi znatno više prianjanju i dodiruju kožu, posljedica toga je da se u ovisnosti o dijelovima tekstila koji su u kontaktu s kožom mijenjaju svojstva trenja

Sl.3 Mikroskopska slika prašne grinje - uzročnika alergija

alergen može iritirati dišni sustav i kožu. Ispitivanja su također dokazala da odgovarajući tekstilni materijali mogu ublažiti simptome neurodermatitisa.

Uz učinkovitost djelovanja protiv prašnih grinja, važno je znati da osjetljivost kože ili ekcemi mogu biti izazvani tekstilom. Kao dodatna mjera za sprječavanja i liječenje neurodermatitisa upotrebljavaju se pređe kojima se sprječavaju infekcije i koje nisu citotoksične i ne izazivaju osjetljivost kože, tj. važna je kompatibilnost kože i materijala. Također, tekstil ne smije sadržavati iritirajuća vlakna, rubove

ili modne dodatke, već mora stvarati mikroklimu s najboljim mogućim fiziološkim parametrima kao što je toplinska vodljivost i apsorpcija vlage i ne smije vršiti pritisak na kožu te mora biti kompatibilan s losionima. Donedavno, proizvođači posteljnog rublja bili su najviše zainteresirani za ispitivanje svojih proizvoda na učinkovitost djelovanja protiv prašnih grinja, jer su tekstilije, koje uspješno sprječavaju prisutnost prašnih grinja i alergena, sadržavale njihov izmet. Zbog toga zdravstvene institucije, hoteli i pansioni, ali i domaćinstva sve više traže takve proizvode. Me-

đutim, prema najnovijim rezultatima istraživanja, proizvođači i trgovci tekstila na malo, koji posebno vode brigu o alergičarima, također bi u interesu korisnika trebali opremiti proizvode s označom „Protiv prašnih grinja“. Ali što se pod time zaista razumijeva?

Da bi pomogao u tom zahtjevu, Institut Hohenstein daje dva akreditirana testa. S jedne strane, „Otpornost tekstila na alergene“ može se utvrditi, jer posteljno rublje, npr. koje uspješno sprječava prisutnost izmeta grinja

može dobiti etiketu „Bez kućne prašine i prašnih grinja“. S druge pak strane, test „Učinkovitosti protiv prašnih grinja“ pokazuje je li ispitivani materijal doista sprječava rast i uništa prašne grinde. Tekstilni materijali ispitivani na taj način i da su u skladu sa standardom NF G30-011, mogu dobiti etiketu „Učinkovit protiv prašnih grinja“.

Hohensteinske oznake i ateste mogu upotrebljavati proizvođači tekstila u svom marketingu. Oni se mogu uspešno obraćati alergičarima na kuć-

nu prašinu i ljudima koji pate od neurodermatitisa, ali i onima koji se žele zaštiti od neurodermatitisa.

Prašne grinde se nastanjuju i hrane na peruti kože i vlagom. Osim u madracima i posteljini, napadaju odjeću i kućanski tekstil kao što su presvlake namještaja i tepisi. Ako se takvim proizvodima želi zaštiti alergičare, moraju sadržavati označu Hohensteina „Učinkovit protiv prašnih grinja“.

(Priredila A. Bosnar)

Izvor: Hohenstein Institute, Press Releases

Održan sajam EXPO 4.0 2016 u Stuttgartu

Prikaz

EXPO 4.0 kombinirani sajam vizualne i haptičke komunikacije održan je od 4. do 6. veljače 2016. u Stuttgartu. Tijekom tri izložbena dana svoje proizvode i usluge predstavilo je 575 izlagača (2014. bilo ih je 495) iz 20 zemalja, a sajam je posjetilo 13 000 stručnih posjetitelja iz 36 zemalja. Izlagači su zadovoljni s brojem zaključenih prodajnih ugovora i konkretnim investicijskim namjerama, koje će se ostvariti u polugodišnjem razdoblju nakon sajma.

Kombinirani sajam EXPO 4.0 ujednjava stručne sajmove TV TecStyle Visions, wetec, GiveADays i POS Masters. Četiri sajma povezana zajedničkim nazivom EXPO 4.0 povezuju svoje kompetencije u području tehnika oplemenjivanja, promocijske i radne odjeće, promidžbene tehnike, digitalnog tiska i promidžbe svjetlosnim efektima, digitalne reklame i marketinga, dizajna i tehnike na prodajnom mjestu.

TV TecStyle Visions dokazano vodeći sajam

TV TecStyle Visions, vodeći europski sajam oplemenjivanja, odnosno ukrašavanja tekstila i promocije na tekstu u nastavlja s rastom. Ovo je bio 9. sajam, 256 izlagača, od kojih je 101 izlagač izvan Njemačke, predstavilo je svoje proizvode i inovacije iz područja tekstilnog tiska, veza, pahuljenja, transfernog tiska, digitalnog tiska tekstila, akrilnih fasetiranih kristala (štrasa) i laserske tehnike. TV TecStyle Visions je 2016. godine učvrstio svoj položaj međunarodnog sajma. U Stuttgart je došlo najviše posjetitelja iz Austrije, Švicarske, Nizozemske, Velike Britanije i Slovenije. Težište zanimanja bilo je na vezenju, transfernom tisku tekstila te na tekstilnim materijalima za tisk. Slijedio

je sitotisak i digitalni tisk tekstila. Oko 52 % posjetitelja smatra da će ovaj sajam dalje rasti, a njih 38 % je navelo da informacije o novostima iz struke dobiva isključivo na ovom sajmu te da ne posjećuju slične sajmove u svijetu. Rezultati provedenog ispitivanja istaknuli su jedinstven položaj sajma TV TecStyle Visions u Stuttgartu. Također 77 % posjetitelja navodi da će 2018. ponovno doći na ovaj sajam, a njih 85 % preporučit će sajam struci. 89 % posjetitelja su donosioci poslovnih odluka u svojim tvrtkama, a 91 % od njih je došlo s namjerom kupnje ili investiranja, od toga 69 % ima namjeru investirati u svoju tvrtku u sljedećih šest mjeseci. TV TecStyle Visions ponovno se dokazao opsežnim popratnim programom. Prvi put je predstavljena *Staza digitalnog tiska*. Svakodnevno su se održavale modne revije, TVO-Infopoint, „fair.eco.bio“, dodjela nagrada Golden Shirt Award i TV stručni

forum, što je privuklo velik broj posjetitelja.

Dobra odluka: wetec i digitalna reklama u zajedničkom paviljonu

Prema anketi, vrlo dobrom je ocijenjen sajam wetec za promidžbenu tehniku, digitalni tisak i digitalnu reklamu. Tako visoku ocjenu wetec je dobio i na temelju visoke kompetentnosti posjetitelja.

89 % posjetitelja zaposleno je u svojim tvrtkama u prodaji. 90 % posjetitelja su osobe koje se kompetentne za odluke o kupnji, a njih 60 % planiralo je investicije u roku od šest mjeseci. Tehnologija marketinga, digitalni tisak i završna obrada bili su i ove godine glavne teme sajma. 70 % posjetitelja došlo je radi tehnike promocije i reklamiranja, njih 48 % radi digitalnog tiska, a trećina posjetitelja se zanimala za apliciranje folija, pa je u području WRAPandSTYLE vladala neprestana gužva. U prostoru weteca održavala se izložba digitalne propagande.

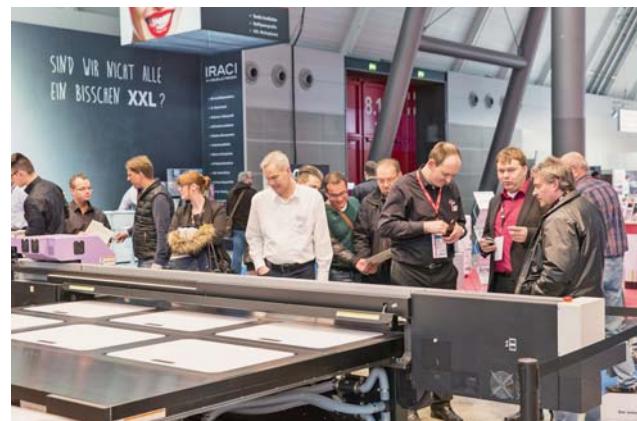
GiveADays – visoka stručnost posjetitelja

Na po drugi put održanom sajmu GiveADays, čija su tema reklamni proizvodi, svoju ponudu predstavilo je 127 izlagača, među kojima i izlagači iz SAD-a i Španjolske. I ovaj sajam se posjetitelji ocijenili vrlo dobrim. Izlagači su također bili zadovoljni kompetentnošću posjetitelja, od kojih je 94 % onih koji su kompetentni za donošenje poslovnih odluka u svojim tvrtkama. Njih 89 % došlo je s namjerom za kupnju ili investiranje. Posebno zanimanje vladalo je za proizvode u području uredskog materijala, zatim sporta i slobodnog vremena, te za sezonske proizvode. 64 % posjetitelja izjavilo je da planiraju ponovni dolazak na ovaj sajam.

POS Masters: ponovno dio sajma EXPO 4.0

Nakon izostanka 2014. godine radi promjene koncepcije, sajam POS Masters održan je 2016. godine u

zajedničkom paviljonu sa sajmom GiveADays. Ovaj sajam razvija i jača marke, stvara povjerenje prema tvrtki i proizvodima, pomaže pri trgovanju i unapređivanju načina prodaje. Na sajmu POS Masters bili su predstavljeni proizvodi od metala, umjetnih materijala, drva, raznih ambalaža, akcijski i kratkotrajni proizvodi. Zabilježena je dobra posjećenost: 84 % posjetitelja su bili oni koji su kompetentni za prodaju i nabavu u svojim tvrtkama, od njih 86 % došlo je s namjerom kupnje, a 72 % planiralo je investicije u razdoblju od šest mjeseci. Posebno zanimanje vladalo je za

proizvode za unapređenje prodaje (63 %).

Općenito, cjelokupni sajam EXPO 4.0 ispunio je očekivanja sinergije četiriju sajmova, a pozitivna su očekivanja za sljedeći sajma koji će se održati od 15. do 17. veljače 2018. godine u Stuttgartu.

(Priredila A. Bosnar)